

Indhold

- Forsendelser med DAO – hvad skal du være opmærksom på?
- Adviseringsmail på pakker og kuverter, der sendes med tracking
- Inputs til Officemøde med Labquality
- Nationale kvalitetsstandarder for POCT – DEKS er klar til at bidrage!
- DEKS EQA-program til POCT glukose
- Nye EQA-programmer fra Labquality
- Husk DEKS stopper salg af koagulationskalibratører
- Anbefaling om valg af metode til albuminbestemmelse
- DSKB's anbefalinger om POCT – og DEKS' rolle
- Postere om POCT tilgængelige på DEKS' hjemmeside
- Håndtering af hæmolytiske, ikteriske og lipæmiske prøver ved koagulationstest.
Spørgeskemaundersøgelse - flere danske laboratorier har deltaget i projektet
- Internationalt samarbejde giver bedre EQA-programmer til gavn for laboratorierne
- DEKS Brugermøde
- Nyt fra SKUP

Forsendelser med DAO – hvad skal du være opmærksom på?

DAO leverer som udgangspunkt breve om natten. Vær derfor opmærksom på, om dine breve – fx eksterne kvalitetssikringsprøver – bliver lagt i en udendørs postkasse, hvor de bliver udsat for frost.

DAO håndterer kun breve med en maksimal højde på 3,5 cm, der kan gå gennem en standard brevsprække. Nogle forsendelser vil derfor fremover blive sendt som pakker, hvis de er for store til at blive sendt som brev.

Vi er i løbende dialog med DAO, og ovenstående er de oplysninger, vi har modtaget på nuværende tidspunkt.

Del gerne dine oplevelser med forsendelser/leveringer med os – så bringer vi det i DEKS informerer, så andre også kan få glæde af dine erfaringer.

Skriv til deks@deks.dk og mærk emnefeltet "Forsendelser".

Adviseringsmail på pakker og kuverter der sendes med tracking

Når vi sender pakker eller breve med tracking, vil vi bestræbe os på at sende en adviseringsmail til modtageren.

Adviseringsmailen bliver sendt fra PostNord, og afsenderen er noreply@unifaunonline.se.

I emnefeltet vil der stå "Der er en forsendelse på vej til dig fra DEKS".

Vær opmærksom på, at den ikke lander i din spam-mappe.

På den måde kan du nemt holde øje med, hvornår din pakke/brev forventes at være fremme.

Inputs til Officemøde med LABQUALITY

I slutningen af april skal DEKS mødes med Labquality for at tale om vores samarbejde.

I den forbindelse er et af emnerne, hvordan I som deltagere i programmer fra Labquality kan få bedre service og rapporter.

Derfor hører vi meget gerne fra jer, hvis I har ønsker, forbedringsforslag, ris/ros eller spørgsmål generelt eller specifikt til programmer fra Labquality.

Skriv til deks@deks.dk senest onsdag d. 8. april, og mærk emnefeltet "Spørgsmål til Labquality officemøde".

Nationale kvalitetsstandarder for POCT – DEKS er klar til at bidrage!

Et forkert prøvesvar kan betyde forskellen mellem behandling i eget hjem og en unødvendig indlæggelse.

I et fælles debatindlæg understreger DEKS og Danske Bioanalytikere, at POCT kun skaber værdi, hvis analyserne er kvalitetssikrede.

Med sundhedsreformen flytter flere behandlinger ud i det nære sundhedsvæsen, og brugen af POCT vokser. Derfor er der behov for nationale kvalitetsstandarder, som Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut nu også anbefaler. I DEKS har vi stor erfaring, og er klar til at bidrage konstruktivt til denne proces. Vi arbejder allerede nationalt med ekstern kvalitetssikring, og har en gennearbejdet metode til afprøvning af POCT-udstyr via SKUP-samarbejdet - baseret på viden og erfaring opbygget gennem mange år. Denne erfaring kan understøtte udviklingen af nationale standarder og styrke patientsikkerheden.

Debatindlæg kan findes her: <https://sundhedsmonitor.dk/nyheder/debat/article18671729.ece>

Anbefaling fra Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut kan findes her: (https://www.sundk.dk/media/oyoh1gd2/anbefaling-poct_bortredigeret.pdf)

DEKS EQA-program til POCT glukose

Som mange sikkert allerede har hørt, har DEKS efter grundige undersøgelser konstateret, at POCT-udstyret cobas pulse ikke kan analysere på DEKS' fuldblods-EQA-materiale. For at sikre at alle deltagere fortsat har mulighed for at deltage i et relevant ekstern kvalitetssikringsprogram, har DEKS oprettet et nyt serumbaseret EQA-program (4439 DK) til glukose, der blev sendt ud første gang i december.

Det nye program giver mulighed for at indberette resultater fra alt udstyr, der kan analysere glukose på serum, herunder cobas pulse. Roche har meddelt, at analyse på serum-baserede EQA-prøver er i orden, men bemærk, at cobas pulse ikke er godkendt til at analysere serum på patientprøver.

Vi er opmærksomme på, at det for nogle brugere betyder, at der skal indberettes i to programmer, og det havde vi gerne været foruden. Men vi er glade for, at vi kan tilbyde en løsning, så også cobas pulse kan kvalitetssikres via EQA.

Det "gamle" EQA-program med fuldblod (3809 DK) fortsætter uændret og skal fortsat anvendes til POCT-udstyr, der ikke kan analysere på serum, fx Roche Accu-Chek.

Når du deltager i det ene program, er deltagelse i det andet program gratis.

Husk, at du kan indberette resultater fra fem udstyr per program. Flere indberetninger giver et bedre sammenligningsgrundlag og en bedre vurdering af metodegrupperne.

Nye EQA-programmer fra Labquality

Labquality har lanceret disse nye EQA-programmer, som er oprettet i DEKSONline:

- Human Erythropoietin and Thrombopoietin (4423 FI)
- HPV-related head and neck cancer control (4427 FI)

Og disse, som ikke er oprettet i DEKSONline

- 5043 Gram stain, vaginal fluid
- 5305 Bacterial vaginosis and vaginitis multiplex, nucleic acid detection
- 5688 West Nile virus, antibodies
- 5689 HCV RNA from capillary blood, POCT

Kontakt venligst DEKS (deks@deks.dk), hvis du ønsker at vide mere om EQA-programmerne.

Husk DEKS stopper salg af koagulations-kalibratorer

Koagulations- og INR-kalibratorsættet fra DEKS forhandles til og med 26. maj 2026, og herefter stopper salget, da DEKS ikke CE-mærker sættet.

Kalibratorerne kan anvendes indtil udløb eller senest den 31. december 2028.

Vi henviser til producenternes egne eller anbefalede kalibratorer.

Find mere information [her](#)

Anbefaling om valg af metode til albuminbestemmelse

DSKB har udgivet en anbefaling til valg af metode, når du skal måle albumin.

Det er Videnskabeligt Udvalg for Kvalitet (VUK), hvor DEKS er repræsenteret, der har lavet forarbejdet, som blandt andet bygger på data fra ekstern kvalitetssikring.

Anbefalingen er værd at læse, og den konkluderer at *"Af hensyn til at sikre ensartede måleresultater samt diagnostisk sikkerhed – særligt i udvalgte patientgrupper som patienter med kronisk nyresygdom – anbefales det derfor at anvende bromcresolpurpur (BCP)-metoden fremfor bromcresolgrøn (BCG)-metoden som kolorimetrisk metode til bestemmelse af albumin koncentrationen i plasma."*

Læs detaljerne her <https://dskb.dk/udvalg-for-faglige-anbefalinger/>

DSKB's anbefalinger om POCT – og DEKS' rolle

DSKB har udarbejdet anbefalinger vedrørende implementering af POCT på hospitaler, i kommuner og i patientens eget hjem, og DEKS spiller en vigtig rolle i flere af disse anbefalinger:

Ekstern kvalitetssikring: DEKS har i 30 år sikret systematisk kontrol af analysekvalitet af laboratoriemedicinske undersøgelser. Dette er sket gennem eksterne kvalitetssikringsprogrammer, og betyder, at du kan sammenligne dine POCT-resultater med andres resultater og referenceværdier. Det muliggør sammenlignelige patientresultater på tværs af udstyr og lokationer.

E-læring: Styrker kompetencer – I DEKS' e-læringskurser kan du få basisviden om brug af POCT udstyr og der er særligt fokus på præ- og postanalytiske procedurer. Du kan finde e-læringskurserne [her](#).

Erfaring og netværk: DEKS har et bredt netværk på tværs af landets laboratorier, som vi gerne stiller til rådighed for at styrke vidensdeling. Som anbefalet, kan du dele dit laboratories POCT verifikationsrapporter via DEKSONline, så andre nemt kan få adgang til dine og andre laboratoriers afprøvninger. Find mere information om dette i DSKB anbefalingen fra 2025.

SKUP-afprøvninger: Giver et solidt beslutningsgrundlag, når du skal købe POCT-udstyr, fordi de giver information om udstyret, og dokumenterer hvordan udstyret performer hos dem, der skal anvende udstyret. Husk altid at efterspørge SKUP afprøvninger hos leverandørerne.

Find DSKB POCT anbefalingerne her:

<https://dskb.dk/wp-content/uploads/2020/11/Anbefaling-vedr.-implementering-og-anvendelse-af-POCT-teknologi-til-biokemiske-analyser.pdf>

Og tillægget til POCT anbefalingerne her:

https://dskb.dk/wp-content/uploads/2025/06/202505_POCTtill_web-1.pdf

Postere om POCT der er tilgængelige på DEKS' hjemmeside

Vidste du, at DEKS' hjemmeside under [Primærsektor](#) samler nyttige links og artikler om POCT – blandt andet anbefalinger og information om, hvorfor kvalitetssikring er vigtigt for personale i det nære sundhedsvæsen.

Her kan man nu også finde to postere:

DEKS' værktøjer til kvalitetssikring af POCT-analyse:

Fra anbefaling til fremtidig praksis, som giver et hurtigt indblik i, hvordan DEKS kan hjælpe med ekstern kvalitetssikring og e-læring.

POCT-udstyr til CRP-måling i det danske sundhedsvæsen – en vurdering baseret på SKUP-afprøvninger, hvor man kan se, hvilke POCT-analyser til CRP der anvendes i regionerne, og hvordan de udstyr klarer sig i SKUP-afprøvninger med fokus på analysekvalitet og brugervenlighed.

Begge postere blev præsenteret på Sundhedsvæsenets Kvalitetskonference 2025 i Aalborg, og giver et let tilgængeligt indblik i DEKS' arbejde med kvalitetssikring og SKUP's betydning for valg af POCT-udstyr til CRP.

Kontakt DEKS hvis du vil vide mere om vores arbejde.

Håndtering af hæmolytiske, ikteriske og lipæmiske prøver ved koagulationstest Spørgeskemaundersøgelse - flere danske laboratorier har deltaget i projektet

Hvordan håndterer europæiske laboratorier HIL-prøver (hæmolytiske, ikteriske og lipæmiske) i forbindelse med koagulationstest? En artikel fra et EQALM-projekt giver et overblik over de praktiske procedurer og metoder, der anvendes i laboratorier på tværs af Europa – med bidrag fra danske laboratorier.

Ann Helen Kristoffersen, Martine J. Hollestelle, Janne Cadamuro, Andreas Hillarp, Ian Jenings, Rachel Marrington, Gro Gidske, Dagmar Kessler and Piet Meijer

"Practical handling of hemolytic, icteric and lipemic samples for coagulation testing in European laboratories. A collaborative survey from the European Organisation for External Quality Assurance Providers in Laboratory Medicine (EQALM)"

Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (CCLM), vol. 63, no. 10, 2025, pp. 2074-2084.

<https://www.degruyterbrill.com/document/doi/10.1515/cclm-2025-0319/html>

Internationalt samarbejde giver bedre EQA-programmer til gavn for laboratorierne

2025 er slut og det betyder, at jeg træder ud af EQALM's bestyrelse. Det er dermed afslutningen på 6 år, hvor jeg har været med til at sætte retningen for deling af viden og udvikling gennem fælles projekter på tværs af lande og organisationer i EQALM (The European Organisation for External Quality Assurance Providers in Laboratory Medicine) som er den europæisk paraplyorganisation for EQA-organisationer.

En af mine opgaver var at være forperson for EQALM's videnskabelige komité, som består af lederne af de forskellige arbejdsgrupper. Derudover har jeg repræsenteret EQALM i IFCC TF-GLQ, hvis fokus er at støtte udviklingslande med læring og kvalitetssikring af laboratorieudstyr.

Gennem EQALM arbejdet har vi i DEKS fået adgang til ny viden, erfaringer og et stærkt internationalt netværk, som bidrager til at gøre vores egne EQA-programmer endnu bedre – til fordel for jer i laboratorierne. Derudover har jeres analyseresultater (i anonymiseret form) flere gange været anvendt i internationale projekter.

Selvom jeg ikke er i bestyrelsen mere, fortsætter jeg i flere EQALM arbejdsgrupper, herunder "EQA for POCT" -arbejdsgruppen, det EU-finansierede projekt COMET (Manufacturing of commutable calibrators and quality control materials for standardisation) og det internationale projekt HALMA (Harmonization of measurands in Laboratory medicine through data aggregation). Disse projekter vil I høre mere om i DEKSinformerer og på DEKS Brugermøde.

På EQALM.org. kan du finde mere viden om EQALM, og se hvad arbejdsgrupperne arbejder med – måske du selv ønsker at deltage i en af arbejdsgrupperne? Du er også velkommen til at kontakte mig for mere information.

At vi i DEKS deltager i forskellige internationale samarbejder, som fx EQALM, bidrager til, at vi får adgang til ny viden og styrker netværket – til gavn for danske laboratorier og i sidste ende patienten.

Gitte M. Henriksen

DEKS
30 år
1996—2026

Om DEKS

DEKS er et indtægtsdækket institut, hvilket betyder, at vi finansierer vores arbejde via de ydelser, vi leverer – uden at generere overskud. Vores opgave er at øge patientsikkerheden gennem kvalitetssikring af laboratorieanalyser. DEKS er ejet af Region Hovedstaden, men arbejder for alle regioner.

DEKS BRUGERMØDE

Comwell Køge Strand

29.-30. september 2026

DEKS Brugermøde afholdes i år på Comwell Køge Strand i dagene 29.-30. september.

Du vil igen i år kunne høre mange spændende foredrag, se en stor udstilling og få et gensyn med gamle som nye kolleger.

Har du en poster du gerne vil vise, hører vi også rigtig gerne fra dig. Det er altid spændende at se hvad der er gang i ude på laboratorierne, som andre kan lære af.

Så snart tilmeldingen er åben, får du besked.

Brugermøde 2026 – del dine erfaringer med brug af EQA

Hos DEKS er vi i fuld gang med at planlægge programmet til Brugermødet 2026.

Har du forslag til spændende og lærerige emner – eller måske en inspirerende foredragsholder? Så vil vi meget gerne høre fra dig.

Vi søger blandt andet indlæg om brugen af ekstern kvalitetssikring som redskab i laboratoriet, f.eks. i forbindelse med verifikation, skift af kalibrator eller reagens.

Vi hører også gerne fra jer, hvis I har udviklet noget nyt og smart i laboratoriet – måske fået nyt spændende udstyr, implementeret nye arbejdsgange, som andre kan lære af, eller etableret samarbejder på tværs af laboratoriespecialer.

Send dine idéer til deks@deks.dk og mærk mailen "Brugermøde 2026".

Nyt fra SKUP

Nyt i SKUP-rapporter

SKUP har tilføjet et nedstående spørgsmål til "Fact about"-skemaet, som producenterne udfylder med oplysninger om deres POCT-udstyr:

"Please specify if external factors can influence the measuring system, such as light, temperature, positioning, movement or vibrations, etc."

Det nye spørgsmål skal tydeliggøre, om eksterne forhold som lys, temperatur, bevægelse og vibrationer kan påvirke systemets resultater.

SKUP mener at spørgsmålet er relevant for brugerne, fordi meget POCT-udstyr i dag bruges uden for laboratoriet – i kommuner, hjemmeplejen, biler og ambulancer – hvor transport, rygstelser, kulde og opbevaringsforhold kan påvirke analysekvaliteten betydeligt. Med den nye oplysning håber vi, at brugerne får et bedre grundlag for at vurdere, hvilke miljøer udstyret faktisk er egnet til.

"Fact about"-skemaet indgår som bilag i SKUP-rapporten og udfyldes af producenten i forbindelse med en SKUP-afprøvning.

